

NOTĂ DE FUNDAMENTARE

Secțiunea 1 Titlul proiectului de act normativ

HOTĂRÂRE
pentru modificarea și completarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor
Legii nr. 279/2005 privind ucenicia la locul de muncă, aprobate prin Hotărârea
Guvernului nr. 234/2006

Secțiunea a 2-a Motivul emiterii actului normativ

1. Descrierea situației actuale

Aspecte generale

Necesitatea reînnoirii continue a cunoștințelor, aptitudinilor și competențelor cetățenilor este fundamentală pentru competitivitatea și coeziunea socială a Uniunii Europene, în acest sens, formării profesionale revenindu-i o contribuție cheie.

În România, un număr considerabil de tineri se confruntă cu provocări în tranziția de la sistemul de învățământ la viața profesională, de la șomaj la viața profesională și de la încadrarea în munca temporară sau cu fracțiune de normă la încadrarea în muncă cu normă întreagă. Incompatibilitățile dintre cerere și ofertă în ceea ce privește competențele îi împiedică adesea pe tineri să găsească o încadrare adecvată în muncă. În plus, lipsa de experiență profesională constituie un obstacol important în capacitatea tinerilor de a pătrunde pe piața forței de muncă. Având în vedere lipsa unei calificări corespunzătoare, un număr considerabil de tineri nu au adesea altă șansă decât acceptarea unor oferte precare de încadrare în muncă precum stagii neplătite sau insuficient plătite, sau sunt expuși fenomenelor de subocupare a forței de muncă sau de muncă nedeclarată. Tinerii din anumite categorii sociale sunt cu precădere expuși riscului de excluziune de pe piața forței de muncă. Aceste categorii includ persoanele cu un nivel scăzut de calificare, persoanele cu handicap, persoanele care abandonează timpuriu studiile, persoanele care nu sunt nici încadrate în muncă și nici nu urmează un program de educație sau formare și tinerii din comunitățile marginalizate și defavorizate cum ar fi populația romă, precum și migranții legali tineri.

Prin aprobarea Legii Nr. 106/2011 pentru modificarea și completarea Legii nr. 279/2005 privind ucenicia la locul de muncă **au fost legiferate o serie de soluții legislative cu accent pe:**

- **Abrogarea expresă a:**
 - dispozițiilor referitoare la atestarea maistrului de ucenicie și la autorizarea persoanelor juridice și persoanelor fizice care doresc să încadreze ucenici;
 - obligației angajatorului de a asigura ucenicului care are domiciliul stabil în altă localitate, fără posibilități de navetă zilnică, condiții de cazare și de masă în regim de 3 mese pe zi, în unități de profil autorizat, conform legii;
- Stabilirea unei persoane care să coordoneze ucenicia la locul de muncă în conformitate cu standardul ocupațional, respectiv standardul de pregătire profesională, numită **coordonator de ucenicie;**
- Stabilirea obligației angajatorului de a organiza evaluarea pregătirii teoretice și

practice a ucenicului, printr-un centru de evaluare și certificare a competențelor profesionale obținute pe alte căi decât cele formale, și de a suporta costurile evaluării și certificării formării profesionale prin ucenicie la locul de muncă;

- Evaluarea și certificarea formării profesionale prin ucenicie la locul de muncă conform *Ordinului comun al ministrului educației și cercetării și al ministrului muncii, solidarității sociale și familiei nr. 4543/468 din 2004 privind aprobarea Procedurii de evaluare și certificare a competențelor profesionale obținute pe alte căi decât cele formale.*

În acest context, **prezentele Normele metodologice reprezintă un sistem de soluții tehnice care are ca obiectiv adaptarea formării profesionale la nevoile reale ale angajatorilor cu scopul ca acesta să corespundă mai îndeaproape necesităților de pe piața forței de muncă pentru a se putea ajunge, pe termen lung, la rezultate durabile privind ocuparea forței de muncă.**

Prin soluțiile propuse, proiectul de act normativ poate contribui la dezvoltarea vieții profesionale precum și la realizarea de progrese reale cu privire la situația încadrării în muncă a tinerilor precum și la crearea unui număr mai mare de locuri de muncă de mai bună calitate și de oportunități de încadrare în muncă.

De asemenea, ucenicia la locul de muncă poate reduce fenomenul de segmentare a pieței forței de muncă prin elaborarea de condiții contractuale adecvate, prin asigurarea unor condiții de muncă corespunzătoare, oferirea unei formări profesionale în concordanță cu nevoile angajatorilor și a unor venituri garantate pentru tineri, cu respectarea unor cerințe minime de calitate în materie de formare profesională.

Schimbări preconizate

Prin proiectul de hotărâre s-au urmărit în principal următoarele aspecte:

- a) **abrogarea dispozițiilor** contrare noii reglementări, și anume cele referitoare la atestarea maistrului de ucenicie și la autorizarea persoanelor juridice și persoanelor fizice care doresc să încadreze ucenici;
- b) **completarea actului normativ** prin introducerea unor dispoziții noi, de detaliere a aspectelor de noutate introduse prin Legea Nr. 106/2011, **precum și coroborarea pe verticală și orizontală a acestuia cu actele normative cu care se află în conexiune**, în principal cele referitoare la legislația privind formarea profesională a adulților.

Schimbările preconizate se pot grupa astfel:

1. Schimbări referitoare la conținutul contractului de ucenicie

- Contractul de ucenicie la locul de muncă trebuie să conțină elementele obligatorii ale contractului individual de muncă prevăzute de Legea nr. 53/2003 - Codul muncii, republicat, precum și clauzele prevăzute la art. 4 alin. (5) din Legea nr. 279/2005 privind ucenicia la locul de muncă, republicată;
- **Contractul de ucenicie la locul de muncă are o formă standard** prezentată în anexa la proiectul de act normativ - *Modelul-cadru al contractului de ucenicie la locul de muncă*. Acesta are ca parte componentă Planul de activitate al ucenicului prevăzut în anexa nr. 2 la CULM iar programul de formare prin ucenicie este parte componentă a planului de activitate și se elaborează în concordanță cu standardul ocupațional sau cu standardul de pregătire profesională specific calificării;
- Prin contract, **angajatorul** se obligă să organizeze evaluarea pregătirii teoretice și practice a ucenicului, cel puțin prin:

a) contactarea unui centru autorizat de evaluare și certificare a competențelor profesionale obținute pe alte căi decât cele formale;

b) asigurarea condițiilor necesare pentru înscrierea ucenicului la procesul de evaluare și certificare a competențelor;

c) asigurarea condițiilor necesare pentru participarea ucenicului la procesul de evaluare și certificare a competențelor.

- Contractul conține o clauză referitoare la evaluarea și certificarea formării profesionale prin ucenicie la locul de muncă care se realizează în conformitate cu prevederile legale în vigoare privind evaluarea și certificarea competențelor profesionale obținute pe alte căi decât cele formale;
- Pentru a răspunde nevoilor reale ale ucenicilor, dar și ale angajatorilor contractul de ucenicie la locul de muncă poate conține și alte clauze specifice, cu respectarea legislației în vigoare;
- În condițiile în care persoana încadrată în muncă în baza unui contract de ucenicie are statut de ucenic, în registrul general de evidență a salariaților, prevăzut de *Hotărârea de Guvern nr. 500/2011 privind registrul general de evidență a salariaților*, rubrica „funcția/ocupația conform specificației Clasificării Ocupațiilor din România (COR) sau altor acte normative, se completează cu următoarele informații:

a) denumirea calificării recunoscută la nivel național pentru care se organizează ucenicia la locul de muncă;

b) denumirea ocupației conform Clasificării Ocupațiilor din România (COR) pentru care se organizează ucenicia la locul de muncă.

- Angajatorul este obligat ca anterior începerii activității să înmâneze ucenicului sau, după caz, părintelui sau reprezentantului legal, un exemplar original din contractul de ucenicie la locul de muncă. Această modificare a avut în vedere coroborarea cu dispozițiile art. 16(3) din Legea Nr. 53/2003, Codul Muncii, Republicată;
- **Durata contractului** de ucenicie la locul de muncă se stabilește numai în funcție de nivelul de calificare, în condițiile legislației privind formarea profesională a adulților. Condițiile de acces pentru persoanele care urmează să încheie un CULM sunt cele prevăzute în anexa 1 la Normele metodologice de aplicare a prevederilor Ordonanței Guvernului nr. 129/2000 privind formarea profesională a adulților, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 522/2003, cu modificările și completările ulterioare;
- **Perioada de probă** la care poate fi supus ucenicul face parte integrantă din durata pentru care se încheie contractul de ucenicie la locul de muncă și nu poate depăși 30 de zile lucrătoare.

2. Schimbări referitoare la coordonatorul de ucenicie

- Atribuțiile, drepturile și obligațiile coordonatorului de ucenicie în raport cu activitatea de coordonare a activității ucenicului, se stabilesc în condițiile Codului muncii, prin act adițional la contractul individual de muncă al persoanei desemnate de angajator pentru a îndeplini funcția de coordonator de ucenicie;
- Coordonatorul de ucenicie trebuie: să dețină o calificare pentru ocupația/calificarea pentru care se organizează programul de ucenicie; să aibă o experiență profesională, în ultimii 10 ani, de cel puțin 5 ani în ocupația pentru care este necesară calificarea pentru care se organizează programul de ucenicie la locul de muncă; să nu aibă cazier

judiciar; să fie apt din punct de vedere fizic și psihic;

- Coordonatorul de ucenicie are în principal următoarele obligații:

- a) să elaboreze Planul de activitate al ucenicului prevăzut în formă standardizată ca anexă la CULM ;
- b) să elaboreze programul de formare prin ucenicie ca parte componentă a planului de activitate, în concordanță cu standardul ocupațional sau cu standardul de pregătire profesională specific calificării;
- c) să monitorizeze modul de implementare a Planului de activitate al ucenicului;
- d) să colaboreze pe toată perioada derulării CULM cu furnizorii de formare profesională, în situația în care pregătirea ucenicului se realizează prin intermediul acestora;
- e) să elaboreze, lunar, Raportul de monitorizare al Planului de activitate al ucenicului, în formă standardizată, asumat de către angajator.

3. Schimbări referitoare la facilitarea accesului la formarea profesională prin ucenicie

Persoana fizică care urmează să încheie un contract de ucenicie la locul de muncă poate beneficia, la cerere, de prevederile articolului 58 din *Legea Nr. 76/ 2002 privind sistemul asigurărilor pentru șomaj și stimularea ocupării forței de muncă, cu modificările și completările ulterioare*.

În domeniul uceniciei la locul de muncă, România va acționa în conformitate cu inițiativa emblematică „Tineretul în mișcare”. În acest sens, pentru a crește șansele ucenicilor în finalizarea cu succes a unui program de formare profesională prin ucenicie la locul de muncă, AJOFM va asigura ucenicilor servicii de orientare și consiliere pentru a-i ajuta să facă alegeri bune legate de carieră și să se orienteze în lumea complexă a pieței forței de muncă.

Instituțiile pieței muncii vor acționa pentru consolidarea politicilor transparente și active privind încadrarea în muncă a tinerilor, acordând o atenție specială celor mai puțin calificați și altor categorii vulnerabile de tineri, accentul **punându-se pe activități personalizate de consiliere și de orientare a carierei**.

4. Schimbări referitoare la susținerea financiară a angajatorilor

- Proiectul de act normativ cuprinde procedura prin care agenția pentru ocuparea forței de muncă județeană sau a municipiului București face verificarea și acordarea sumelor cuvenite lunar conform art. 17 alin. (1) din lege.
- Procedura este coroborată cu prevederile legale referitoare la declarația privind obligațiile de plată a contribuțiilor sociale, impozitului pe venit și evidența nominală a persoanelor asigurate aferentă lunii respective, prevăzută la titlul IX² «Contribuții sociale obligatorii» din Legea nr. 571/2003 , cu modificările și completările ulterioare.

3. Alte informații

Secțiunea a 3-a

Impactul socio-economic al proiectului de act normativ

1. Impact macro-economic

Actul normativ nu se referă la acest subiect.

1¹ Impactul asupra mediului concurențial și domeniului ajutoarelor de stat

Actul normativ nu se referă la acest subiect.

2. Impact asupra mediului de afaceri

Actul normativ nu se referă la acest subiect.						
3. Impact social Implementarea prevederilor proiectului de act normativ pot conduce la: - reducerea șomajului în rândul tinerilor; - reducerea segmentării pieței muncii prin transformarea contractelor de ucenicie la locul de muncă, pe durată determinată, în programe de muncă pe durată nedeterminată.						
2. Impact asupra mediului Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.						
3. Alte informații						
Secțiunea a 4-a Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani)						
- în mii lei (RON)						
Indicatori	Anul curent	Următorii patru ani				Media pe cinci ani
1	2	3	4	5	6	7
1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care: a) buget de stat, din acesta: i. impozit pe profit ii. impozit pe venit b) bugete locale i. impozit pe profit c) bugetul asigurărilor sociale de stat: i. contribuții de asigurări						
2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care: a) buget de stat, din acesta: i. cheltuieli de personal ii. bunuri și servicii b) bugete locale: i. cheltuieli de personal ii. bunuri și servicii c) bugetul asigurărilor sociale de stat: i. cheltuieli de personal ii. bunuri și servicii						
3. Impact financiar, plus/minus, din care: a) buget de stat mii lei - diferențe mii lei b) bugete locale						
4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare:						
5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare						

6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare						
7. Alte informații						
Secțiunea a 5-a Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare						
1. Măsurile normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ: Proiectul de act normativ nu se refera la acest subiect.						
2. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară cazul proiectelor ce transpun prevederi comunitare Proiectul de act normativ nu se refera la acest subiect.						
3. Măsurile normative necesare aplicării directe a actelor normative comunitare Proiectul de act normativ nu se refera la acest subiect.						
4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene Proiectul de act normativ nu se refera la acest subiect.						
5. Alte acte normative și sau documente internaționale din care decurg angajamente Proiectul de act normativ nu se refera la acest subiect.						
6. Alte informații						
Secțiunea a 6-a Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ						
1. Informații privind procesul de consultare cu organizațiile neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate Proiectul de act normativ nu se refera la acest subiect.						
2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul proiectului de act normativ Proiectul de act normativ nu se refera la acest subiect.						
3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr.521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative Proiectul de act normativ nu se refera la acest subiect.						
4. Consultările desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr.750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente Proiectul de act normativ nu se refera la acest subiect						
5. Informații privind avizarea de către: a) Consiliul Legislativ b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării c) Consiliul Economic și Social d) Consiliul Concurenței e) Curtea de Conturi						

Proiectul hotărârii de Guvern urmează a fi avizat de Consiliul Economic și Social și de Consiliul Legislativ.
6. Alte informații Proiectul de hotărâre a Guvernului a fost discutat în ședința Comisiei de Dialog Social organizată la MMFPS în data de
Secțiunea a 7-a Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ
1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării proiectului de act normativ Proiectul de act normativ a fost elaborat cu aplicarea prevederilor Legii nr.52/2003 privind transparența decizională în administrația publică.
2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice - Proiectul de act normativ nu se refera la acest subiect
3. Alte informații
Secțiunea a 8-a Măsuri de implementare
1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale - înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente - Proiectul de act normativ nu se refera la acest subiect
2. Alte informații

Față de cele prezentate mai sus, supunem aprobării Guvernului prezentul proiect hotărâre a Guvernului.

MINISTRUL MUNCII, FAMILIEI ȘI PROTECȚIEI SOCIALE

Laurențiu Sebastian LĂZĂROIU

MINISTRUL FINANTELOR PUBLICE

Gheorghe IALOMIȚIANU

MINISTRUL JUSTIȚIEI

Cătălin Marian PREDOIU

VIZAT PENTRU ÎNDEPLINIREA CONDIȚIILOR LEGALE

SECRETAR GENERAL

Iuliana LASCU

DIRECȚIA ECONOMICĂ

Director Cosmin Gabriel POPP

DIRECȚIA LEGISLAȚIA MUNCII,

Director Eduard CORJESCU

**DIRECȚIA POLITICI PUBLICE
ȘI COMUNICARE**

DIRECȚIA OCUPARE ȘI SALARIZARE

Director Florin STAMATE
